

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2013. október 24.*

„Uniós polgárság — EUMSZ 20. cikk és EUMSZ 21. cikk — A szabad mozgáshoz és a tartózkodáshoz való jog — Valamely tagállam állampolgára — Másik tagállamban folytatott tanulmányok — Képzési támogatás — Feltételek — Kétéves vagy azt meghaladó képzési időtartam — Szakmai képesítés megszerzése”

A C-275/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Hannover (Németország) a Bírósághoz 2012. június 4-én érkezett, 2012. május 22-i határozatával terjesztett elő az előtte

Samantha Elrick

és

a **Bezirksregierung Köln**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök, C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh (előadó), C. Toader és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. március 21-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a német kormány képviseletében T. Henze és J. Möller, meghatalmazotti minőségben,
- a dán kormány képviseletében V. P. Jørgensen és C. Thorning, meghatalmazotti minőségben,
- az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében V. Kreuzschitz és D. Roussanov, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 20. cikk és az EUMSZ 21. cikk értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet S. Elrick német állampolgár és a Bezirksregierung Köln (kölni helyi közigazgatási hatóság) között előbbinek az Egyesült Királyságban folytatott iskolai tanulmányaihoz szükséges képzési támogatás utóbbi általi megtagadása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

- 3 Az egyéni képzési támogatásról szóló szövetségi törvény módosításáról szóló huszonkettedik törvénnyel 2007. december 23-án módosított, az egyéni képzési támogatásról szóló szövetségi törvény (Bundesgesetz über individuelle Förderung der Ausbildung [Bundesausbildungsförderungsgesetz]) (BGB1. I, 3254. o.; a továbbiakban: BAföG) „Alapelvek” címet viselő 1. §-a kimondja:

„Amennyiben a diáknak a létfenntartáshoz és a képzéshez szükséges eszközök más módon nem állnak rendelkezésére, e törvény értelmében jogosult az érdeklődésének, képességeinek és teljesítményének megfelelő képzéshez szükséges egyéni képzési támogatásra.”

- 4 A BAföG „Oktatási intézmények” címet viselő 2. §-a előírja:

„(1) Képzési támogatás nyújtható az alábbi oktatási intézmények látogatása tekintetében:

1. azok az általános középfokú oktatási intézmények [»weiterführende allgemeinbildende Schulen«] és szakmai képzést kínáló intézmények [»Berufsfachschulen«], beleértve a szakmai alapképzés valamennyi formájának évfolyamát a 10. évfolyamtól [amely a tizedik tanulmányi évnél felel meg], valamint azok a szak- és szakközépiskolai évfolyamok [»Fach- und Fachoberschulklassen«], ahol a részvételhez nem szükséges befejezett szakképzés, abban az esetben, ha a diák megfelel az (1a) bekezdésben meghatározott feltételeknek,
2. azon szakmai képzést kínáló intézmények és szakiskolák évfolyamai [»Berufsfachschulklassen und Fachschulklassen«], ahol a részvételhez nem szükséges befejezett szakképzés, amennyiben legalább két éves képzést követően szakmai képzés megszerzésével zárulnak,

[...]

A minősítést a képzés jellege és tartalma határozza meg. A képzési támogatást akkor nyújtják, ha a képzést közoktatási intézményben – a magán felsőoktatási intézmények kivételével – vagy alternatív magánoktatási intézményben [»Ersatzschule«] folytatják.

[...]

(1a) Az (1) bekezdés 1. pontjában szereplő oktatási intézmények látogatása esetében csak akkor nyújtható képzési támogatás, ha a diák nem a szüleinél lakik, és

1. ha a szülei lakóhelyétől ésszerű távolságon belül nem található egyenértékű képzést kínáló intézmény;

[...]

(5) Képzési támogatás kizárólag akkor nyújtható, ha a képzési időszak legalább egy iskolai vagy tanulmányi félév, és a képzés általában véve teljes mértékben igénybe veszi a diák munkaerejét. [...]"

5 A BaföG 4. §-ának megfelelően képzési támogatás e törvény 5. és 6. §-ának sérelme nélkül belföldi képzésekhez nyújtható.

6 A BaföG „Külföldi képzés” címet viselő 5. §-ának a szövege a következő:

„(1) E törvény alkalmazásában állandó lakóhelyen azt a helyet kell érteni, ahol az érintett érdekeltségeinek a központja – nem csak átmeneti jelleggel – található, függetlenül az állandó letelepedésre irányuló szándéktól; az a hely, ahol valamely személy kizárólag tanulmányai folytatása céljából tartózkodik, nem tekinthető állandó lakóhelyének.

(2) Azok a diákok, akiknek állandó lakóhelye belföldön van, és külföldön található oktatási intézményben folytatják tanulmányaikat, képzési támogatásra jogosultak, amennyiben:

[...]

(3) az Európai Unió valamely tagállamában vagy Svájcban található oktatási intézményben [...] kezdik meg vagy folytatják tanulmányaikat.

[...]

(4) [...] a (2) bekezdés 3. pontja csak azon oktatási intézmények látogatása esetén alkalmazandó, amelyek egyenértékűek a 2. § (1) bekezdésének 2. pontja szerinti, szakmai képzést kínáló belföldi intézmények [»Berufsfachschulklassen«] évfolyamaival, magasabb szintű szakiskolákkal [»höhere Fachschulen«], akadémiákkal [»Akademien«] vagy felsőfokú oktatási intézményekkel [»Hochschulen«]. Az egyenértékűség vizsgálatára [a képzési támogatással kapcsolatos] engedélyezési eljárás során hivatalból kerül sor.”

A jogvita előzményei és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

7 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból következik, hogy S. Elrick – 1989. június 1-jén Németországban született német állampolgár, aki a BaföG 5. §-ának (1) bekezdése értelmében vett állandó lakóhellyel a szüleinél e tagállamban rendelkezik – 1998 óta túlnyomórészt az Egyesült Királyságban tartózkodik.

8 A Devon megyei (Egyesült Királyság) oktatási intézményben végzett középfokú tanulmányait követően 2008. szeptember 8-tól nappali tagozatos diák lett a South Devon College-ban „First Diploma in Travel, Level 2” szakirányon. Ezen egyéves képzéshez nem szükséges más befejezett szakképzés. Középfokú tanulmányai, valamint a South Devon College-ban folytatott tanulmányai alatt S. Elrick állandó lakóhelye a szüleinél Németországban volt.

9 2008. július 5-én S. Elrick a South Devon College-ban 2008. szeptembere óta folytatott tanulmányaihoz képzési támogatás iránti kérelmet terjesztett elő.

10 2008. augusztus 13-i határozatában a Bezirksregierung Köln azzal az indokkal utasította el e kérelmet, hogy az S. Elrick által választott képzés – amely a BaföG 2. §-a (1) bekezdése első mondatának 2. pontjában meghatározott feltételek szerint nem járt szakmai képesítéssel – hasonló a szakmai képzést kínáló német intézmények („Berufsfachschule”) szakmai orientálódásra szolgáló egyéves képzéséhez, és az ilyen képzés nem keletkeztet jogot a külföldön folytatott képzés támogatására.

- 11 2008. szeptember 11-én S. Elrick keresetet terjesztett elő e határozattal szemben, keresetének alátámasztása érdekében azt állította, hogy a BAföG által előírt képzési támogatásból történő kizárása sérti az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket. Ha Németországban folytatott volna hasonló képzést, akkor is részesült volna támogatásban, ha e képzés csak egy évig tart. A nemzeti szabályozás így választás elé állítja abban a tekintetben, hogy vagy az Európai Unión belüli szabad mozgás jogáról mond le az oktatási intézmény megválasztásával összefüggésben, vagy a származási országának joga alapján nyújtott képzési támogatásról. A szabad mozgáshoz való jogát így objektíve nem igazolható okokból indokolatlanul korlátozzák.
- 12 A Verwaltungsgericht Hannover a nemzeti szabályozásnak az EUMSZ 20. cikkel és az EUMSZ 21. cikkel való összeegyeztethetőségét kérdezi. Előjáróban kifejti, hogy a BAföG 5. §-a (2) bekezdése 3. pontjának megfelelően – a teljes mértékben külföldön folytatott képzéseket tekintve – a Németországban a szakmai képzést kínáló intézmény évfolyamával („Berufsfachschulklasse”) egyenértékű oktatási intézmény látogatása esetében képzési támogatás csak akkor nyújtható, ha teljesülnek a BAföG 2. §-a (1) bekezdésének 2. pontjában meghatározott feltételek. Utóbbi rendelkezés szerint a szóban forgó képzésnek legalább két éves képzést követően szakmai képesítés megszerzésével kell zárulnia. Márpedig e feltétel az S. Elrick által az Egyesült Királyságban folytatott képzés esetében nem teljesül.
- 13 A kérdést előterjesztő bíróság szerint, amennyiben S. Elrick Németországban az Egyesült Királyságban folytatott képzéshez hasonló képzést teljesített volna, főszabály szerint részesült volna a BAföG 2. §-a (1a) bekezdésének 1. pontjával összefüggésben értelmezett 1. §-a, valamint 2. §-a (1) bekezdésének 1. és 4. pontja értelmében a képzési támogatás jogában.
- 14 E bíróság szerint ugyanis az ilyen képzést kínáló, Németországban S. Elrick szülei lakóhelyéhez legközelebb lévő intézmény látogatása minden egyes oda-visszaút alkalmával több mint egy óras utazást igényelt volna, amely a BAföG közigazgatási előírásai (Verwaltungsvorschriften zum BAföG) értelmében nem minősül ésszerű időnek. Ekképpen, amennyiben S. Elrick lakóhelyét Németországban olyan helyre tette volna át, ahol hasonló oktatási intézmény található, főszabály szerint részesült volna e képzés tekintetében a képzési támogatás jogában.
- 15 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozásnak az uniós joggal való összeegyeztethetőségét illetően. Ekképpen, mivel az Egyesült Királyságban folytatott képzés nem keletkeztet jogot a BAföG értelmében vett képzési támogatásra – ellentétben a Németországban folytatott hasonló képzéssel –, S. Elricknek nem volt más választása, mint a szabad mozgás jogának gyakorlásáról vagy a képzési támogatás jogáról történő lemondás.
- 16 Ilyen körülmények között a Verwaltungsgericht Hannover felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Ellentétes-e az EUMSZ 20. cikkel és az [EUMSZ] 21. cikkel az olyan nemzeti jogi szabályozás, amelynek értelmében egy Németországban állandó lakóhellyel rendelkező és az Európai Unió egyik tagállamában található oktatási intézményben tanuló német állampolgártól azért tagadják meg a [BAföG] által előírt, e külföldi oktatási intézmény látogatására tekintettel nyújtható képzési támogatást, mert a külföldön folytatott képzés csupán egy évig tart, miközben az érdekelt Németországban a hasonló, ugyancsak egy éves képzésre tekintettel képzési támogatásban részesülne a BAföG alapján?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 17 E kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket akként kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan tagállami szabályozás, amely az e tagállamban lakóhellyel rendelkező állampolgárnak a valamely másik tagállamban folytatandó tanulmányokhoz szükséges képzési támogatás nyújtását annak

a feltételnek rendeli alá, hogy e képzés legalább két éves képzést követően a támogatást nyújtó államban található szakmai képzést kínáló intézmény által adott szakmai képesítéssel egyenértékű képesítés megszerzésével zárul, miközben ha az érdekelt úgy döntött volna, hogy ez utóbbi államban folytat a más tagállamban folytatni kívánt képzéssel egyenértékű és két évnél rövidebb időtartamú képzést, különleges helyzete miatt támogatásban részesült volna.

- 18 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy S. Elrick mint német állampolgár az EUMSZ 20. cikk (1) bekezdése értelmében uniós polgár jogállással rendelkezik, tehát esetlegesen, még származási tagállamával szemben is, hivatkozhat az e jogálláshoz kapcsolódó jogokra (lásd a C-192/05. sz., Tas-Hagen és Tas ügyben 2006. október 26-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-10451. o.] 19. pontját, a C-11/06. és C-12/06. sz., Morgan és Bucher egyesített ügyekben 2007. október 23-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-9161. o.] 22. pontját, valamint a C-523/11. és C-585/11. sz., Prinz és Seeberger egyesített ügyekben 2013. július 18-án hozott ítélet 23. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 19 Ahogyan azt a Bíróság már több alkalommal kimondta, az uniós polgárság intézményének célja, hogy biztosítsa a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállását, lehetővé téve az azonos helyzetben lévő tagállami állampolgárok számára, hogy állampolgárságuktól függetlenül és az e tekintetben kifejezetten előírt kivételek sérelme nélkül ugyanolyan jogi bánásmódban részesüljenek azokon a területeken, amelyekre az EUM-Szerződés tárgyi hatálya kiterjed (a C-224/98. sz. D’Hoop-ügyben 2002. július 11-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-6191. o.] 28. pontja, a C-46/12. sz. N-ügyben 2013. február 21-én hozott ítélet 27. pontja, valamint a fent hivatkozott Prinz és Seeberger egyesített ügyekben hozott ítélet 24. pontja).
- 20 Az uniós jog tárgyi hatálya alá tartoznak többek között a Szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlásának, különösen az EUMSZ 21. cikkben rögzített, a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlásának esetei (a fent hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 23. pontja, valamint a fent hivatkozott Prinz és Seeberger egyesített ügyekben hozott ítélet 25. pontja, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 21 E tekintetben, noha az EUMSZ 165. cikk (1) bekezdése értelmében a tagállamok rendelkeznek hatáskörrel az oktatás tartalmára és oktatási rendszerük szervezeti felépítésére vonatkozóan, e hatáskör gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot, különösen a Szerződésnek az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében rögzített, a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogra vonatkozó rendelkezéseit (lásd a fent hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 24. pontját, valamint a fent hivatkozott Prinz és Seeberger egyesített ügyekben hozott ítélet 26. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 22 Meg kell állapítani továbbá, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely egyes állampolgárait pusztán azért hozza hátrányos helyzetbe, mert éltek a más tagállamban való szabad mozgás és tartózkodás jogával, az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében valamennyi uniós polgárnak biztosított szabadságok korlátozását jelenti (a C-406/04. sz. De Cuyper-ügyben 2006. július 18-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-6947. o.] 39. pontja, a fent hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 25. pontja, valamint a fent hivatkozott Prinz és Seeberger egyesített ügyekben hozott ítélet 27. pontja). E tekintetben az a tagállami állampolgár, aki másik tagállamba költözik, ahol középfokú tanulmányokat folytat, az EUMSZ 20. cikk által biztosított szabad mozgáshoz való jogát gyakorolja (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott D’Hoop-ügyben hozott ítélet 29–34. pontját és a C-209/03. sz. Bidar-ügyben 2005. március 15-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-2119. o.] 35. pontját).
- 23 Ugyanis a Szerződés által az uniós polgárok számára a szabad mozgás terén nyújtott lehetőségek nem fejthetik ki teljes hatásukat, ha valamely tagállam állampolgárát eltántoríthatják e jog gyakorlásától egy másik tagállamban való tartózkodása elé a származási állam e lehetőségek gyakorlását büntető

szabályozása miatt állított akadályok (lásd a fent hivatkozott D’Hoop-ügyben hozott ítélet 31. pontját, a fent hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 26. pontját, valamint a fent hivatkozott Prinz és Seeberger egyesített ügyekben hozott ítélet 28. pontját).

- 24 Ez a megállapítás különös jelentőséggel bír az oktatás területén, az EUMSZ 6. cikk e) pontjában és az EUMSZ 165. cikk (2) bekezdésének második francia bekezdésében foglalt célok, nevezetesen a diákok és a tanárok mobilitásának ösztönzése tekintetében (lásd a fent hivatkozott D’Hoop-ügyben hozott ítélet 32. pontját, a C-147/03. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2005. július 7-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-5969. o.] 44. pontját, a fent hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 27. pontját, valamint a fent hivatkozott Prinz és Seeberger egyesített ügyekben hozott ítélet 29. pontját).
- 25 Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy a más tagállamban történő tanulmányok folytatásához képzési támogatási rendszert írjanak elő. Ha valamely tagállam mindazonáltal olyan képzési támogatási rendszert biztosít, amely lehetővé teszi a diákok számára, hogy ilyen támogatásban részesüljenek, e tagállamnak gondoskodnia kell arról, hogy e támogatás nyújtásának módja ne képezze a tagállamok területén a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való említett jog indokolatlan korlátozását (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 28. pontját, valamint a fent hivatkozott Prinz és Seeberger egyesített ügyekben hozott ítélet 30. pontját).
- 26 A jelen ügyben nyilvánvaló, hogy amennyiben a felperes Németországban az Egyesült Királyságban folytatott képzéshez hasonló képzést teljesített volna, részesült volna a képzési támogatáshoz való jogban, ugyanis nem létezik Németországban a szülei lakóhelyétől ésszerű távolságra lévő, egyenértékű képzést kínáló intézmény.
- 27 A német kormány arra hivatkozik, hogy az alapügyben szóban forgó szabályozás nem korlátozza a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogot, ugyanis a német jogalkotó jogszerűen nem vezette be az S. Elrick által folytatott képzés tekintetében a képzési támogatáshoz való jogot, valamint annak bevezetésére semmilyen uniós jogi intézkedés nem kötelezi. E kormány szerint a BAföG célja a Németországi Szövetségi Köztársaság által támogatott képzések minőségi szelekciója. Az ilyen szabályozás nem minősül a szabad mozgás és tartózkodás alapvető joga korlátozásának.
- 28 Mindazonáltal az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan szabályozás, amely a külföldi képzéshez szükséges támogatás nyújtását a legalább két éves képzést követően szakmai képesítés megszerzésével záruló, a szakmai képzést kínáló intézmény évfolyamai („Berufsfachschulklasse”) által nyújtott képzéssel való egyenértékűség feltételéhez köti, az EUMSZ 21. cikk értelmében vett korlátozásnak minősül, amennyiben az S. Elrick személyes helyzetével azonos helyzetben lévő kérelmező támogatásban részesülne az S. Elrick által egy másik tagállamban folytatott képzéssel egyenértékű képzés Németországban történő folytatásához.
- 29 Egy ilyen feltétel az uniós állampolgárokat – mint S. Elrick – eltántoríthatja a más tagállamban való szabad mozgásra és tartózkodásra vonatkozó joguk gyakorlásától, tekintettel arra, hogy e szabadság gyakorlása befolyásolhatja a képzési támogatáshoz való jogukat (lásd a fent hivatkozott Prinz és Seeberger egyesített ügyekben hozott ítélet 32. pontját). Továbbá nem tekinthető úgy, hogy az e feltételből következő korlátozó hatások túl bizonytalanok vagy túl jelentéktelenek ahhoz, hogy a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogot korlátozzák (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 32. pontját).
- 30 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az olyan szabályozás, amely a Szerződés által biztosított valamely alapvető szabadságot korlátoz, az uniós jog alapján csak akkor igazolható, ha az érintett személyek állampolgárságától független, közérdekű objektív megfontolásokon alapul, és a nemzeti jog által jogszerűen megállapított célkitűzéssel arányos (lásd a fent hivatkozott De Cuyper-ügyben hozott ítélet 40. pontját, a fent hivatkozott Tas-Hagen és Tas ügyben hozott ítélet 33. pontját, valamint a fent

hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 33. pontját). A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy valamely intézkedés akkor arányos, ha amellet, hogy alkalmas az elérni kívánt cél megvalósítására, nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket (a fent hivatkozott De Cuyper-ügyben hozott ítélet 42. pontja, a fent hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 33. pontja, valamint a fent hivatkozott Prinz és Seeberger egyesített ügyekben hozott ítélet 33. pontja).

- 31 A német kormány arra hivatkozik, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozást a német jogalkotó azon választása igazolja, hogy a külföldi képzésekhez szükséges támogatást a képzés általában előrelátható hasznossága, valamint a külföldi tartózkodás és az említett képzés teljes időtartama közötti viszony alapján nyújtja. E kormány szerint az alapügyben szóban forgó szabályozás általános célja tehát az, hogy kizárólag az olyan képzésekhez nyújtsa a külföldi képzéshez szükséges támogatást, amelyek a legjobb esélyeket kínálják a diáknak a munkaerőpiacon. E tekintetben az alapügyben szóban forgóhoz hasonló gyenge minősítést adó képzések általános szakmai orientációra alkalmasak, azonban kevésbé növelik az ilyen diák esélyeit a munkaerőpiacon. Ezen okokból az ilyen képzés nem alkalmas a külföldi képzéshez szükséges támogatás megadásához.
- 32 Mindazonáltal a német kormány által kifejtett érvekből nem tűnik ki világosan, hogy a kizárólag a diákok munkaerőpiaci esélyeit növelő külföldi képzések támogatására irányuló célkitűzést miként biztosítja az alapügyben szóban forgó szabályozás, különösen pedig a BAföG 2. §-ának (2) bekezdésében előírt azon feltétel, amely a célzott képzéshez – tekintet nélkül annak jellegére és tartalmára – legalább két évet ír elő, miközben bizonyos körülmények között – különösen amely a felperes helyzetét jellemzi – támogatják az olyan képzést, amely nem teljesíti e feltételt, azonban azt Németországban folytatják. Úgy tűnik tehát, hogy a kétéves időtartamra vonatkozó követelmény nem áll semmilyen kapcsolatban a választott képzés szintjével.
- 33 Ekképpen az alapügyben szóban forgóhoz hasonló, az időtartamra vonatkozó feltétel előírása nem tűnik koherensnek, és nem tekinthető e céllal arányosnak (lásd analógia útján a fent hivatkozott Morgan és Bucher egyesített ügyekben hozott ítélet 36. pontját).
- 34 A fentiek összességére tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan tagállami szabályozás, amely az e tagállamban lakóhellyel rendelkező állampolgárnak a valamely másik tagállamban folytatandó tanulmányokhoz szükséges képzési támogatás nyújtását annak a feltételnek rendeli alá, hogy e képzés legalább kétéves képzést követően a támogatást nyújtó államban található szakmai képzést kínáló intézmény által adott szakmai képesítéssel egyenértékű képesítés megszerzésével zárul, miközben ha az érdekelt úgy döntött volna, hogy ez utóbbi államban folytat a más tagállamban folytatni kívánt képzéssel egyenértékű és két évnél rövidebb időtartamú képzést, különleges helyzete miatt támogatásban részesült volna.

A költségekről

- 35 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan tagállami szabályozás, amely az e tagállamban lakóhellyel rendelkező állampolgárnak a valamely másik tagállamban folytatandó tanulmányokhoz szükséges képzési támogatás nyújtását annak a feltételnek rendeli alá, hogy e

képzés legalább kétéves képzést követően a támogatást nyújtó államban található szakmai képzést kínáló intézmény által adott szakmai képesítéssel egyenértékű képesítés megszerzésével zárul, miközben ha az érdekelt úgy döntött volna, hogy ez utóbbi államban folytat a más tagállamban folytatni kívánt képzéssel egyenértékű és két évnél rövidebb időtartamú képzést, különleges helyzete miatt támogatásban részesült volna.

Aláírások